

نام و نام خانوادگی:
 مقطع و رشته: یازدهم انسانی
 نام پدر:
 شماره داوطلب:
 تعداد صفحه سؤال: ۴ صفحه

جمهوری اسلامی ایران
 اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۴ تهران
 دبیرستان غیردولتی دخترانه سرای دانش واحد دوره دوم رسالت
 آزمون پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷

نام درس: علوم و فنون ادبی ۲
 نام دبیر: تسرین حق پرست
 تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰/۴
 ساعت امتحان: ۰۰:۰۸ صبح / عصر
 مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

محل مهر و امضاء مدیر	نمره به عدد:	نمره به حروف:	نمره به عدد:	نمره به حروف:
	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:
سؤال	سؤال			
بخش نخست: تاریخ ادبیات (۲ نمره)				
۱	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. (الف) ، شاعر عصر سربداران، قدرت شاعری خود را در آشکار کرده است. (ب) کمال الدین اسماعیل، مدّاح به دست مغولان در اصفهان کشته شد.	۰/۵ ۰/۲۵		
۲	صحیح و غلط بودن گزاره‌های زیر را در مقابل آن مشخص کنید. (ج) مثنوی عشاق نامه و لمعات به نظم و نثر از آثار فخرالدین عراقی هستند. (د) خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی وزیرمقتدر غازان خان و اولجایتو بود. مهم ترین کتاب او تاریخ برگزیده نام دارد. (ه) سلمان ساوجی در غزل توجه خاصی به حافظ و جامی داشته و دارای قصایدی در سبک خراسانی است.	۰/۷۵		
۳	عبید زاکانی به چه دلیل معروف است؟ نام و قالب یکی از آثار او را بنویسید.	۰/۵		
بخش دوم: سبک شناسی (۲ نمره)				
۴	مهمترین ویژگی زبانی سبک عراقی کدام است؟ (۱) توجه به بیان و بدیع (۲) پرهیز از زهد ریایی (۳) درهم آمیختگی مختصات نو و کهن (۴) کم شدن لغات فارسی اصیل	۰/۲۵		
۵	کتاب محاکمه اللغتين دارای چه ویژگی مهمی است و این ویژگی مربوط به کدام مختصات نثر عراقی است؟	۰/۵		
۶	علت رواج تاریخ نویسی در دوران مغول چه بود؟ کدام اسلوب تاریخ نویسی در این دوران رواج یافت؟	۰/۵		
۷	ابیات زیر را بخوانید و به ترتیب یک ویژگی زبانی، یک ویژگی ادبی و یک ویژگی فکری آن را بنویسید. چون گل جان بوی تعشق گرفت / با گل تن رنگ تعلق گرفت رابطه جان و تن ما ازوست / مردن ما زیستن ما ازوست هر که نه در آتش عشق است غرق / از دل او تا به صنوبر چه فرق	۰/۷۵		
صفحه ی ۱ از ۴				

بخش سوم: زیبایی شناسی (۶ نمره)

۰/۲۵	کدام مورد در علم بیان بررسی نمی‌شود؟ (۱) تشبیه (۲) کنایه (۳) مجاز (۴) ایهام	۸									
۱/۵	در هر یک از موارد زیر ارکان تشبیه را مشخص کنید. (الف) بلم آرام چون قویی سبکبار / به نرمی بر سر کارون همی رفت (ب) با همه تیر بلا کآمده بر دل مرا / از مژهات برنگشت بخت نگون سار من	۹									
۱	نوع تشبیه را در هر مورد بنویسید. (ج) حافظا می خور و رندی کن و خوش باش ولی / دام تزویر مکن چون دگران قرآن را (د) نور تویی سور تویی دولت منصور تویی	۱۰									
۰/۲۵	کدام بیت علاوه بر تشبیه، مجاز دارد؟ آن‌ها را مشخص کنید. (۱) کی بر این کلبه ی طوفان زده سر خواهی زد / ای پرستو که پیام آور فروردینی (۲) سپید شد چو درخت شکوفه دار سرم / وزین درخت همین میوه غم است برم	۱۱									
۱/۵	با توجه به مصراع‌های زیر جدول را کامل کنید. چو آشامیدم این پیمان را پاک سعديا گر نکند یاد تو آن ماه، مرنج	۱۲									
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>واژه مجاز</th> <th>معنای مجازی</th> <th>قرینه</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	واژه مجاز	معنای مجازی	قرینه							۱۲
واژه مجاز	معنای مجازی	قرینه									
۱	مجاز را در ابیات زیر مشخص کنید و بنویسید کدام مورد مجاز با علاقه شباهت است؟ (ه) نه قرار ماند و نی دل به دعای او ز یاری / که به خون ماست تشنه که خدای یار بادا (و) اگر رفت و آثار خیرش نماند / نشاید پس از مرگش الحمد خواند (ز) به آواز بر جان افراسیاب / بنفرید با نرگس و گل پر آب	۱۳									

بخش چهارم: موسیقی شعر (۶ نمره)

۰/۲۵	وزن شعر حاصل چیست؟	۱۴
۱	پایه‌های آوایی بیت زیر را مشخص کنید. گفت که دیوانه نه‌ای لایق این خانه نه‌ای / رفتم و دیوانه شدم سلسله بندنده شدم	۱۵

۰/۵	رکن سوم مصراع « ز دستم بر نمی خیزد که یک دم بی تو بنشینم » چیست؟	۱۶
۰/۷۵	وزن واژه کلمات زیر را مشخص کنید. باربری: ساده دل: فراموشی:	۱۷
۰/۷۵	خوشه های هجایی کلمات زیر را مشخص کنید. سرآمد: روزگاران: صاحب دلان:	۱۸
۰/۷۵	مشخص کنید هر یک از مصراع های زیر چند رکن دارد. الف) ور ره در بسته بود از ره دیوار بیا ب) در این شیوه صد بار دیگر فتادم ج) چو گل بیرون شد از بستان چه حاصل	۱۹
۱/۷۵	پایه های آوایی، وزن واژه ها و خوشه های هجایی بیت زیر را مشخص کنید. به یاد روی شیرین بیت می گفت / چو آتش تیشه میزد، کوه می سفت پایه های آوایی: وزن واژه: خوشه های هجایی:	۲۰
۰/۲۵	یک واژه بر وزن فعلاتن بنویسید.	۲۱
بخش پنجم: نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)		
۱/۵	متن زیر را از نظر ویژگی های سبک شناسی و تاریخ ادبیات بررسی کنید. « بطی در آب روشنایی ماه دید پنداشت که ماهیست قصد کرد تا بگیرد هیچ نیافت چند نوبت بر این منوال آزمایش کرد به یکبارگی مهم خود را فرو گذاشت. دیگر شب هرگاه ماهی دیدی پنداشتی که روشنایی ماه است قصد آن نکردی.» از انوار سهیلی	۲۲
	ابیات زیر را مطالعه کرده و سپس به سوالات آن پاسخ دهید: با جوانی سر خوش است این پیر بی تدبیر را / جهل باشد با جوانان پنجه کردن پیر را روز بازار جوانی پنج روزی بیش نیست / نقد را باش ای پسر کافت بود تأخیر را ای که گفתי دیده از دیدار بت رویان بدوز / هر چه گویی چاره دانم کرد جز تقدیر را زهد پیدا کفر پنهان بود چندین روزگار / پرده از سر برگرفتیم آن همه تزویر را سعدیا در پای جانان گر به خدمت سر نهی / همچنان عذرت ببايد خواستن تقصیر را	۲۳
صفحه ی ۳ از ۴		

الف) یک ویژگی زبانی، یک ویژگی ادبی و یک ویژگی فکری آن را بنویسید.

ب) شعر را از نظر موسیقی آن بررسی کنید.

ج) از نظر زیبایی شناسی شعر را بررسی کنید. (ذکر یک آرایه کافی است)

د) در مورد شاعر آن توضیح دهید.

۲/۵

نام درس: علوم و فنون یازدهم
 نام دبیر: نسرين مق پرست
 تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۱۰ / ۴
 ساعت امتحان: ۸ صبح / عصر
 مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۴ تهران
 دبیرستان غیر دولتی دخترانه سرای دانش واحد دوره دوم رسالت
کلید سؤالات پایان ترم نوبت اول سال تممیلی ۹۸-۹۷

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	الف) ابن یمن، قطعات اخلاقی ۰/۵	ب) جلال الدین خوارزمشاه ۰/۲۵
۲	ج) صحیح (د) غلط. کتاب جامع التواریخ (ه) غلط. درغزل به سعدی و مولوی توجه داشته و در سبک عراقی شعر گفته است	
۳	به نکته یابی و انتقادهای ظریف اجتماعی معروف است. ۰/۲۵ آثار: موش و گربه (منظوم) یا رساله دلگشا، اخلاق الاشراف، صد پند (منثور) ۰/۲۵	
۴	گزینه ۳) درهم آمیختگی مختصات نو و کهن	
۵	به زبان ترکی نوشته شده. مربوط به قلمرو زبانی	
۶	به سبب علاقه شدید آنان به ثبت وقایع مربوط به پدران و اجدادشان (۰/۲۵) اسلوب ساده نویسی (۰/۲۵)	
۷	زبانی: لغات فارسی اصیل قدیم کم شده و جای آنها را لغات عربی گرفته است. ادبی: توجه به بیان و بدیع مثل گل جان، بوی تعشق، گل تن، رنگ تعلق، آتش عشق فکری: ستایش عشق	
۸	۴) ایهام	
۹	الف) بلم: مشبه آرام: وجه شبه چون: ادات تشبیه قو: مشبه به ب) تیر: مشبه بلا: مشبه به	تشخیص هر مورد: ۰/۲۵
۱۰	ج) دام تزویر: فشرده اضافی چون دگران قرآن را دام تزویر مکن: گسترده د) نور تویی و سور تویی: فشرده غیراضافی	تشخیص هر مورد: ۰/۲۵
۱۱	گزینه ۲) مصراع اول: تشبیه سر: مجاز	تشخیص هر مورد: ۰/۲۵
۱۲	واژه مجاز	معنای مجازی
	پیمانه	محتویات پیمانه
	ماه	معشوق
		تشخیص هر مورد: ۰/۲۵
۱۳	ه) خون (و) الحمد (ز) نرگس و گل باعلاقه شباهت	تشخیص هر مورد: ۰/۲۵
۱۴	چینش به سامان پایه های آوایی یا ارکان عروضی	
۱۵	گفت که دی / وان ن ای / لای ق این / خان ن ای رف ت م دی / وان ش دم / سل س ل بن / دن د ش دم	
۱۶	ک یک دم بی	
۱۷	باربری: مفتعلن ساده دل: فاعلن فراموشی: مفاعیلن	تشخیص هر مورد: ۰/۲۵
۱۸	سرآمد: U - - روزگاران: - U - - صاحب دلان: - U - -	تشخیص هر مورد: ۰/۲۵
۱۹	الف) چهار رکن (ب) چهار رکن (ج) سه رکن	تشخیص هر مورد: ۰/۲۵

<p>۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۵</p>	<p>پایه‌های آوایی: ب یا درو / ی شی رین بی / ت می گفت چ آتش تی / ش می زد کو / ه می سفت وزن واژه: مفاعیلن مفاعیلن مفاعی (فعولن) خوشه‌های هجایی: U / --- U / --- U / --- U</p>	<p>۲۰</p>
	<p>هر واژه‌ای که تقطیع آن برابر U U -- باشد.</p>	<p>۲۱</p>
	<p>سبک عراقی و ویژگی ساده نویسی یا کاربرد کلمات عربی کم ۰/۵ نثر فنی کم کم در قرن هفتم ضعیف می‌شود و در قرن هشتم با سیطره تیموریان بر ایران از میان می‌رود، تا آنجا که نثر ساده در اکثر کتا بهای این دوره جای نثر فنی را می‌گیرد. در قرن ششم چنین مرسوم بود که برخی نویسندگان، آثار موجود را که به نثری ساده بود، به نثر فنی باز می‌نوشتند. در این دوره (قرن هفتم و هشتم) برخی نویسندگان، کتاب‌های مشکل را به زبان ساده بازنویسی می‌کردند. چنان‌که ملاحسین واعظ کاشفی کلیده و دمنه را به انشای دوره خود باز گرداند و آن را انوار سهیلی نامید. ۱ نمره</p>	<p>۲۲</p>
<p>۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۵</p>	<p>الف) زبانی: لغات عربی یا کاربرد در به جای اندر ادبی: تخلص در غزل یا قالب غزل علشقانه فکری: باور به قضا و قدر یا روحیه اخلاقی تشخیص هر مورد: ۰/۲۵ ب) بر وزن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن است. چهار رکن دارد. خوشه‌های هجایی ج) تشبیه در بازار جوانی یا هر یک از کنایه‌ها د) اشاره به سبک یا کتب سعدی</p>	<p>۲۳</p>
<p>امضاء:</p>	<p>نام و نام خانوادگی مصحح: نسرین حق پرست</p>	<p>جمع بارم: ۲۰ نمره</p>